

משה שרת (שרתוק), ראש הממשלה השני של מדינת ישראל ושר החוץ הראשון שלה, היה מן הדמויות הבולטות בהנהגת היישוב והמדינה. הוא מילא תפקיד חשוב במאבק להקמת מדינת ישראל ולעיצוב דפוסייה במדיניות חוץ ופנים כאחד. בין הישגיו הבולטים היו פעילותו להקמת

עמיתיו ומקורביו, אך בתקופה זו נקלע למחלוקת קשה ושיחק תפקיד מרכזי בכמה מן הפרשות הבעייתיות והמרתקות בתולדות מדינת ישראל, ביניהן משפט קסטנר והסתבכות מערכת הביטחון ב"עסק הביש".

כתוצאה מן הפרשה האחרונה התפטר שר הביטחון פנחס לבון ובפברואר 1955 חזר בן-גוריון למשרד הביטחון. לאחר הבחירות ביולי 1955 בן-גוריון הקים ממשלה חדשה בראשותו ושרת חזר לתפקידו במשרד החוץ עד שהודח ביוני 1956. הוא לא ידע דבר על המהלכים שקדמו למבצע קדש. לאחר המבצע נוצר נתק מוחלט בין שרת לבין בן-גוריון. שרת לא חזר עוד

שנים רבות פעל שרת לצדם של מנהיגים בעלי השפעה, תחילה חיים ארלוזורוב ולאחר מכן חיים ויצמן ודוד בן-גוריון, והדבר השפיע על זיכרון דמותו ההיסטורית. כרך זה משרטט תמונה מלאה ומורכבת יותר של אישיותו ומשנתו המדינית. תעודות רבות מציגות את עמדותיו בנושאי חוץ וביטחון והסכסוך עם הערבים, את תרומתו למדיניות הפנים ולהקמת משרד החוץ ואת דעותיו בנושאים כלליים כגון יחסי דת ומדינה והיחס למיעוט הערבי בישראל. גם חיי המשפחה העשירים של שרת, שהתנהלו בתוך "שבט" רחב שהצטמצם באופן טרגי במשך השנים, זוכים לייצוג ומטילים אור על התפתחות אישיותו ועמדותיו.

לשולחן הממשלה, אך המשיך להיות פעיל כאיש ספר ומדינאי עצמאי וביקש לקדם מטרות קרובות ללבו ובעיקר קליטת עלייה וקשר עם יהודי התפוצות. הספר מציג מבחר תעודות על תקופה זו בחייו, הפחות מוכרת לציבור.

לתעודות שבספר נוספו איורים רבים של משה שרת ובני משפחתו ושל אירועים המזכירים בספר, המאירים את הרקע לפעולתו של שרת. הם משלימים את התמונה של מדינאי שפילס לו דרך ייחודית בחיים הציבוריים של מדינת ישראל אך עקב הנסיבות לא זכה להוציא לפועל את חזונו.

ברוב תקופת הכרך פעל שרת בשותפות עם דוד בן-גוריון, תחילה בהנהגת הסוכנות היהודית ולאחר מכן בממשלת ישראל. אולם בשנת 1953 החלה שותפותם להתפורר. הבדלי הגישה ביניהם החריפו והיו לפער שאינו ניתן לגישור לאחר ששרת מונה לראש ממשלה בינואר 1954 והחליף בתפקיד את בן-גוריון, שפרש לשדה בוקר בדצמבר 1953. בן-גוריון, שהעדיף את לוי אשכול, לא היה שבע רצון מן המינוי. מקום נרחב בספר מוקדש לתקופה זו ולקשיים בהם נתקל שרת אשר ניסה להקדיש זמן לנושאי פנים ולהנהיג קו ביטחוני מתון ומחושב. שרת היה מדינאי שזכה להערצה ואהבה מצד

החטיבה היהודית הלוחמת במלחמת העולם השנייה, המאבק הדיפלומטי בזירת האו"ם על קבלת החלטת החלוקה והקמת מדינת ישראל והגנה על הישגיה עד קבלתה של ישראל לארגון במאי 1949 והחתימה על הסכם השילומים עם גרמניה המערבית ב-1952.

פרקים נבחרים בחייו תועדו על ידי שרת או אחרים. בספר זה מובא לראשונה מבחר של 167 תעודות מכל פרקי חייו, המאפשר לנו לעקוב אחרי התפתחות דרכו הציבורית והאישית, מימי בחרותו בגימנסיה הרצליה ובצבא הטורקי עד עלייתו אל שורת המנהיגות הראשונה ביישוב ובמדינת ישראל. כל מקבץ תעודות מלווה במבוא היסטורי.

על הסדרה

הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה

סדרה זו מתפרסמת על ידי גנזך המדינה בהתאם לחוק הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה שהלכו לעולמם - 1986.

בסדרה זו מתפרסם כרך של מסמכים נבחרים שנכתבו או נאמרו על ידי כל נשיא וראש ממשלה של מדינת ישראל. מטרת הסדרה לתת ביטוי מקיף ונאמן לקורות חייה של האישיות המונצחת ולפעילותה המדינית, החברתית והתרבותית. המסמכים נבחרים בקפדנות, מתוך אלפי תעודות, מלווים בדברי הסבר היסטוריים, בציונים ביוגרפיים ובתמונות על חי האישי ועל תקופתו.

עורכת הסדרה: ימימה רוזנטל

בסדרה זו יצאו לאור הספרים

חיים וייצמן
הנשיא הראשון,
מבחר אגרות ונאומים
עורכת: לואיז פישר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה הראשון,
מבחר תעודות (1947-1963)
עורך: אלי שאלתיאל

יצחק בן-צבי
הנשיא השני,
מבחר תעודות מפרקי חייו (1884-1963)
עורך: חגי צורף

לוי אשכול
ראש הממשלה השלישי,
מבחר תעודות מפרקי חייו (1895-1969)
עורכים: ארנון למפרום וחגי צורף

יצחק רבין
ראש ממשלת ישראל,
מבחר תעודות מפרקי חייו,
כרך ראשון (1922-1967)
עורכת: ימימה רוזנטל

יופיע בקרוב: **זלמן שזר**
חיים הרצוג; גולדה מאיר; מנחם בגין
בהכנה:

משרד ראש הממשלה
גנזך המדינה

ספר חדש

משה שרת

ראש הממשלה השני

מבחר תעודות מפרקי חייו [1894-1965]

גנזך המדינה

עורכת הספר: לואיז פישר

להזמנות ניתן לפנות אל:

ליה בן-צבי

גנזך המדינה, משרד ראש הממשלה

קרית בן-גוריון, בנין ג'

ירושלים 91919

טל: 02 5680633

פקס: 02 6793375

e-mail: leya@archives.gov.il

מחיר כל ספר בסדרת הנצחה

₪ 120

כולל דמי אריזה ומשלוח

הנחה לסטודנטים ולמוסדות